

После политичког „Кроација самита“ у Дубровнику, крајем августа следи економски самит у Берлину. На позив Ангеле Меркел премијери, шефови дипломатија и министри финансија и економије Србије, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Словеније, Хрватске, Македоније, али и Косова и Албаније, у немачкој престоници ће разговарати пре свега о привредном развоју региона.

Према позивници на берлински самит, у коју је „Политика“ имала увид, организатор једнодневног скупа, немачко министарство за привреду и енергију, планирало је дискусије на тему пројеката из области енергетике, технологије и инфраструктуре, укратко, разговор о економској сарадњи на простору западног Балкана, а разговараће се и о промоцији малих и средњих предузећа. Предвиђено је да састанак отвори Зигмар Габријел, савезни министар привреде и енергетике, који у позиву износи уверење да у будућности ова „регија нуди велике могућности“.

У сусрет економском регионалном самиту у Берлину – за који је, како сазнајемо, први пут потекла идеја приликом сусрета Меркелове и албанског премијера Едија Рама, пре неколико месеци, који је канцеларки изнео став да је региону најпотребнија економска помоћ – премијер Александар Вучић је у минулу суботу рекао да ће позвати председавајућег Председништва БиХ Бакира Изетбеговића и председника РС Милорада Додика да припреме заједничке пројекте, уверен да би се са таквим пројектима обезбедила шира подршка Немачке, али и ЕУ и целог света. Он је као пример пројекта значајног за Србију навео пругу Београд–Сарајево, а један од наших саговорника оцењује да Вучић тиме „покушава да што брже будемо ближи локомотиви“, имајући у виду аутопут кроз БиХ који би ишао од аутопута Београд–Загреб, преко Сарајева, према

мору.

Премијерка РС Жељка Цвијановић већ је, у изјави Танјугу, поздравила идеју о заједничком наступу пред инвеститорима, рекавши да има читав низ области у којима постоји могућност таквог наступа, међу којима су санирање последица поплава у домену инфраструктуре, посебно на регионалном нивоу, као и енергетски ресурси.

Различити су одговори на питање колико једна привредна конференција може да буде пресудна у помоћи региону. Док једни истичу да су немачким инвеститорима много интересантнији велики инфраструктурни прекогранични пројекти од малих, појединачних држава, други мисле да „вреди пробати, али да не треба превише очекивати”, а трећи указују да конференција, пре свега, представља „политички сигнал да је Берлин заинтересован да се даље економски сарађује, а што је веома битно”.

Корист од тога могла би за Србију да се, према неким мишљењима, покаже „у неком средњорочју”.

Најављујући раније ову конференцију, Меркелова је изјавила да ће она бити одржана како би се „јасно ставило до знања да желимо да помогнемо једни друге и заједно гледамо у будућност”. А из немачке амбасаде у Приштини недавно је пренето да је регион „стављен у средиште пажње, са циљем стварања подстицаја за даљи позитивни развој у земљама појединачно, затим рада на аспектима попут помирења и решавања још увек постојећих конфликта, те подстицаја за економски развој и инфраструктурне пројекте”.

Насупрот томе што су се претходно чула мишљења да је скуп потврда тезе да Немачка преузима водећу улогу у региону и да би се чак могло очекивати да на августовском самиту грубо буде дефинисано како ће изгледати обавезујући споразум Србије и Косова, наши добро упућени извори у немачке прилике тврде, међутим, да Немачка на овај начин превасходно настоји да се економским мерама бори против нестабилности региона и да кроз бржи економски развој погура балканске земље ка ЕУ. Да није реч о преузимању вођства поткрепљује се чињеницом да је привредна сарадња целог региона југоисточне Европе мања од једног процента немачке спољне економије. Једини интерес који Немци имају, наглашава се, јесте да овде не буде нових проблема. Михаило Црнобрња, професор на Факултету за економију, финансије и администрацију, кратко каже да ће једино привреда бити тема самита будући да тако и пише у позиву за скуп.

А ако се тада уопште буде разговарало о Косову, то ће, како каже наш неименовани саговорник из Београда, бити на маргинама скупа, где би нормализација односа могла, евентуално, бити помињана само као жеља. „Сувише је велика тема на дневном реду – привредна сарадња. И уколико успеју да добију подршку земаља западног Балкана за ту идеју, онда су Немачка и друге западне земље обавиле посао. Јер, када крене економска сарадња, кренуће полако и нормализација политичких односа.”

Поред намере да помогне региону, могућно је и да Берлин настоји да покаже онима који га критикују да не кочи ширење ЕУ, него да „управо ту где су ове земље најслабије, у економији, чини нешто конкретно”.

Додуше, наш саговорник из Брисела види и украјинску кризу као један од мотива за окупљање. У тој кризи цео поредак у Европи се „некако мало затресао”, велике инвестиције долазе из Русије, Кине, Турске, земаља Залива... „тако да је можда сврха те конференције да се поново призове јавној свести постојање Балкана, да он има какву-такву стратешку улогу и да се треба трудити око тих земаља”.

Биљана Чпајак

(Политика)